

Activiteitenplan Huismus Venray 2021

Bureau Meervelt,

Ecologisch onderzoek en advies

Activiteitenplan Huismus Prins Bernhardstraat Venray 2021

Status: Definitief, 25 januari 2021

In opdracht van:

Contactpersoon:

Bureau Meervelt,

Ecologisch onderzoek en advies

& Ing.

Projectnummer:

20-086

Foto omslag: Broedlocatie Huismus in de Prins Bernhardstraat in Venray.

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling	5
1.3 Aanvraag ontheffing	5
1.4 Opzet van het activiteitenplan	5
2. Situatie Huismus Prins Bernhardstraat.....	6
2.1 Beschrijving gebied	6
2.2 Te verwachten effecten	6
3. Compenserende en mitigerende maatregelen	7
3.1 Omvang compensatie	7
3.2 Maatregelen voorafgaand aan de sloop.....	9
3.3 Monitoring	9
4. Staat van instandhouding Huismus.....	10
5. Afsluiting en conclusie.....	11

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In Venray worden de woningen Prins Bernhardstraat 32 - 36 & 46 - 68 gesloopt. Het betreft respectievelijk 6 en 12 woningen. Aan het plangebied werden vier veldbezoeken gebracht, gericht op Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen. De resultaten hiervan werden vastgelegd in het rapport 'Inventarisatie beschermde natuurwaarden Prins Bernhardkwartier Venray 2019' (Bureau Meervelt, 22 oktober 2019). Dit inventarisatierapport is als bijlage bij de ontheffingsaanvraag bijgevoegd.

Van Huismus werden in het onderzoeksgebied in totaal acht waarnemingen gedaan van roepende/zingende mannetjes. Het gaat om één nest-indicatieve waarneming op Prins Bernhardstraat 56 en om zeven waarnemingen van mannetjes in geschikt broedbiotoop (waaronder Prins Bernhardstraat 56) in de periode 1 april tot en met 20 juni 2019. Op basis hiervan is aangetoond dat nesten aanwezig zijn. De exacte nestlocaties zijn niet bekend maar op basis van de waarnemingen is het zeer waarschijnlijk dat onder het dak van Prins Bernhardstraat 56 een nest aanwezig is. Gezien de aanwezigheid van meerdere mannetjes in de huizenrij tussen de Prinses Marijkestraat en de Prinses Margrietstraat is het aannemelijk dat in totaal maximaal vier nesten in deze huizenrij aanwezig is (dus inclusief het nest van Prins Bernhardstraat 56). Meer zekerheid kon tijdens de veldbezoeken niet verkregen worden.

Figuur 1: Waarnemingen van Huismus in het onderzoeksgebied in 2019 (Inventarisatie beschermde natuurwaarden Prins Bernhardkwartier, Venray 2019, Bureau Meervelt, 2019).

1.2 Voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft het gedeeltelijk slopen van de bestaande bebouwing, saneren van de grond en bouwrijp maken om vervolgens een aantal nieuwe woningen en voorzieningen te ontwikkelen. Hierbij gaat de nestgelegenheid in de huizen tussen de Prinses Marijkestraat en de Prinses Margrietstraat verloren.

1.3 Aanvraag ontheffing

De aanvraag ontheffing heeft betrekking op Huismus en is ingediend voor de volgende in de Wet natuurbescherming verboden handelingen:

- het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*) of hun nesten wegnemen, artikel 3.1, tweede lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soorten,
- 'Inventarisatie beschermde natuurwaarden Prins Bernhardkwartier Venray 2019 (Bureau Meervelt, 22 oktober 2019),
- Activiteitenplan.

1.4 Opzet van het activiteitenplan

In hoofdstuk 2 wordt de situatie geschetst met betrekking tot de Huismussen in het plangebied. In hoofdstuk 3 worden de compensatie, de benodigde stappen en de monitoring uitgewerkt. Hoofdstuk 4 betreft de afsluiting en conclusie.

2. Situatie Huismus Prins Bernhardstraat

2.1 Beschrijving gebied

Het plangebied in de Oranjebuurt in het stedelijk gebied van Venray, ten oosten van het centrum en westelijk van de Oostsingel. De woningen waar een of meerdere nesten aanwezig zijn hebben een pannendak en aan de voor- en achterzijde een tuintje. Overige woningen in de Oranjebuurt zijn in dezelfde periode gebouwd en met name de woningen aan de Prins Bernhardstraat bieden veelal gelijksoortige broedgelegenheid.

2.2 Te verwachten effecten

Door het slopen van dit blok woningen wordt de nestgelegenheid weggenomen en worden één tot vier nesten vernietigd. Tijdens de veldbezoeken bleek dat in de huidige situatie voldoende woningen aanwezig zijn die vervangende nestgelegenheid bieden. Als er voldoende voedsel blijft, zijn Huismussen flexibel in het innemen van vervangende verblijfplaatsen (Kennisdokument Huismus, BIJ12); Daarom wordt geen direct effect verwacht door de sloop van dit blok. De tuintjes maken deel uit van het foerageer- en leefgebied dat ten zuiden van de te slopen woningen aanwezig is in de vorm van aangrenzende tuinen met hagen. Mits in de directe omgeving geen grote ingrepen plaatsvinden blijft de voedselsituatie toereikend.

De effecten op de populatie Huismussen door sloop, renovatie en nieuwbouw van huizen die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd kunnen op termijn wel groot zijn. Compenserende maatregelen waarbij duurzaam voorzien wordt in geschikte broedgelegenheid zijn daarom noodzakelijk.

3. Compenserende en mitigerende maatregelen

3.1 Omvang compensatie

Ter compensatie worden tijdelijke nestplaatsen opgehangen ter overbrugging van de periode van de werkzaamheden en tot permanente vervanging klaar is. Het succes van een dergelijke tijdelijke compensatie is in deze situatie naar verwachting laag omdat de vogels eerder voor een nestplaats kiezen die vergelijkbaar is met de oude nestplaats.

De tijdelijke compensatie wordt als volgt uitgevoerd:

- Voor elke nestplaats die aangetast of verwijderd wordt, worden minimaal twee nieuwe nestplaatsen aangeboden; in totaal gaat het dan om minimaal acht tijdelijke nestkasten geschikt voor Huismus.
- Deze worden op twee locaties aangebracht waarbij de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen; de vogels hebben dan keuze tussen meerdere locaties en kunnen de meest geschikte kiezen.
- De nestkasten worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestplaats (binnen 200 meter daarvan) opgehangen op minimaal 3 meter hoogte (aan het pand Prinses Marijkestraat 1a hangen al 8 nestkasten aan de noordzijde in de huidige situatie).
- In de directe omgeving van de nieuwe nestplaats dient continu voldoende dekking aanwezig te zijn (minimaal 3 à 4 meter hoog opgaand groen), en dat er altijd (binnen 100 à 200 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn.
- De nestkasten worden minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden opgehangen, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen.
- Een keer per jaar dienen de nestkasten schoongemaakt te worden (buiten de broedtijd).

Voorbeelden van geschikte nestkasten zijn:

Vogelbescherming:

- Nestkast Mus 21x12 cm <https://www.vogelbeschermingshop.nl/nestkast-week-van-de-nestkast-huismus>

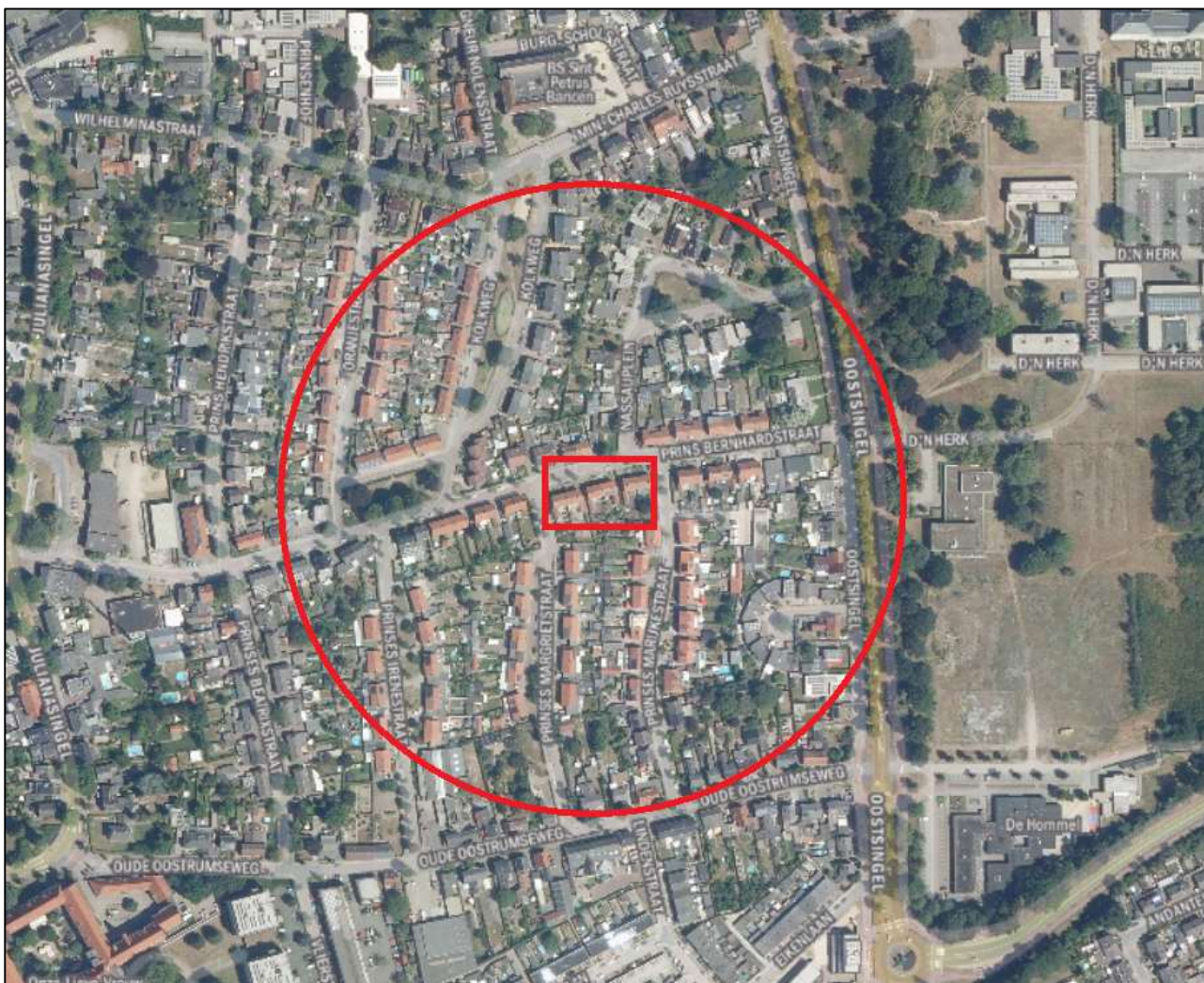
- Aldine nestkast 23,1 x 16 cm

Vivara:

- Mussenloft Almeria 32x15 cm

- Nestkast voor de Huismus 12 x 21`cm <https://www.vivara.nl/nestkast-voor-de-huismus>

De mogelijke locaties voor het ophangen van de kasten zijn in onderstaande figuur weergegeven. De huizenblokken met een kleur weergegeven zijn in eigendom van Wonen Limburg.

Figuur 2: Zoekgebied (straal van 200 meter rond het plangebied) voor het ophangen van de Huismuskasten.

Permanente compensatie

De nieuwbouwplannen zijn nog niet vastgesteld. Als nieuwbouw met een pannendak wordt uitgevoerd, dienen vogelvides te worden ingebouwd (minimaal 2 x 6 meter) aan de noord- en/of oostzijde. Bij nieuwbouw met een plat dak worden inbouwkasten aangebracht (minimaal 8, openingen minimaal 50 cm uit elkaar) eveneens aan de noord- of oostgevel. Het gangbare aanbod is van voldoende duurzaam materiaal. De eisen die gesteld worden aan de nieuw in te bouwen nestlocaties zijn:

- De nestlocaties hebben een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter.
- De invliegopening is minimaal 35 mm.
- De nestlocaties worden op een noord- of oostzijde geplaatst (mogen niet te warm worden).
- Het beheer dient duurzaam geregeld te worden. Dit beheer moet gebeuren in een periode dat verstoring niet of minimaal optreedt.

Ook bij de nieuwbouw dient voldoende dekking aanwezig te zijn of te worden aangebracht (minimaal 3 á 4 meter hoog opgaand groen).

3.2 Maatregelen voorafgaand aan de sloop

- De nestlocaties onder het dak dienen ruim voorafgaand aan de broedperiode ongeschikt gemaakt te worden. Dat betekent dat de dakgoot en de onderste twee rijen dakpannen van het huizenblok verwijderd dienen te worden aan de noord- en zuidkant. Overige sloopwerkzaamheden kunnen uitgevoerd worden in het broedseizoen mits alle potentiële broedgelegenheid (struiken, hagen) rond het huizenblok voorafgaand aan het broedseizoen verwijderd is.

3.3 Monitoring

De volgende zaken worden gedocumenteerd door of in opdracht van Wonen Limburg:

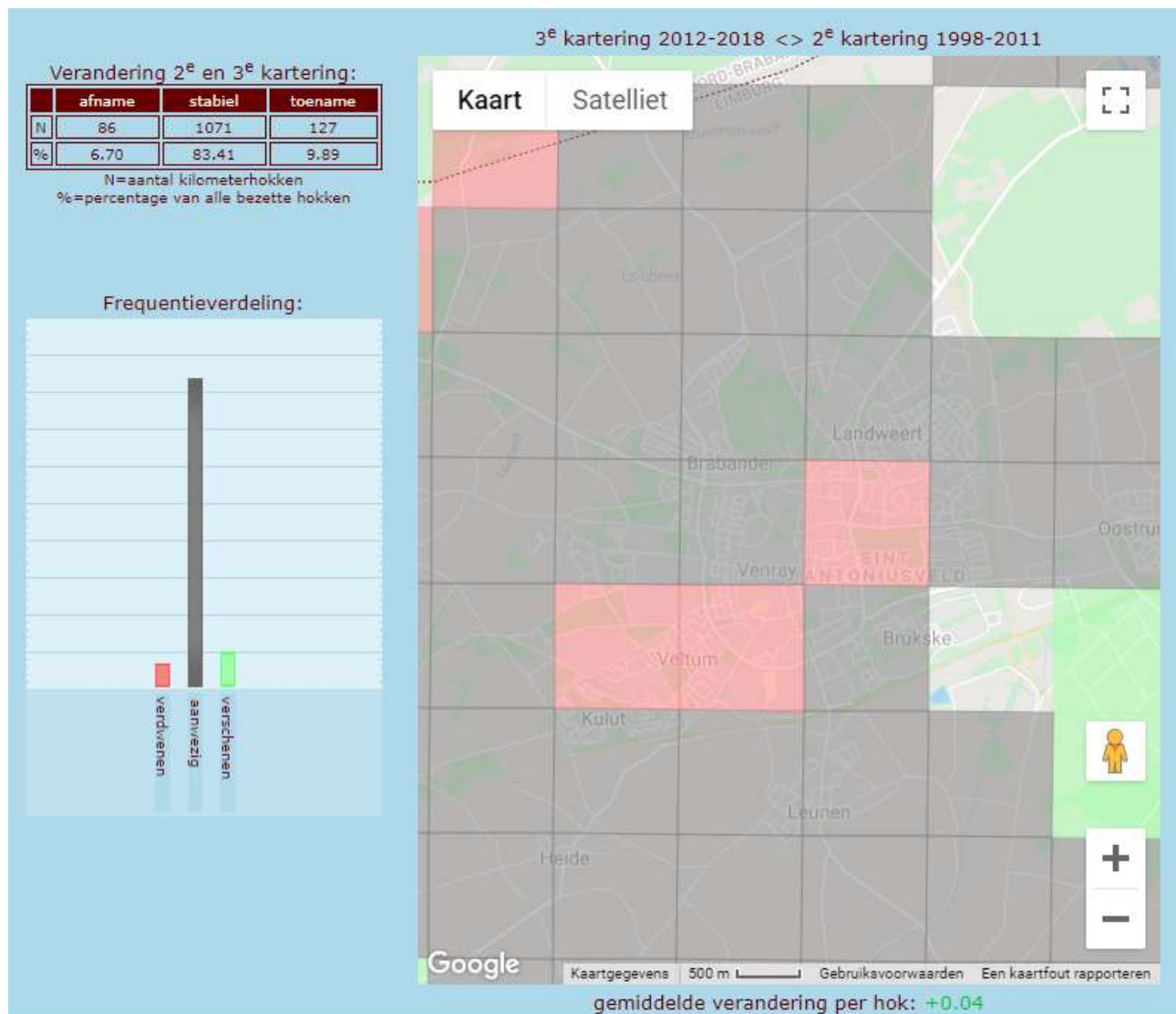
- Het ophangen van de tijdelijke nestkasten,
- Het voorafgaand aan de broedperiode faunavrij maken van het plangebied,
- Het aanbrengen van de permanente voorzieningen en de aanwezige of nieuwe opgaande groenblijvende begroeiing nabij de nieuwe permanente voorzieningen.

In een korte verslaglegging worden tijdstip en locaties vermeld en worden foto's opgenomen van elk van bovenstaande handelingen. Dit verslag wordt na afronding van het project naar de ontheffingverlener gestuurd.

Omdat in de wijk voorlopig voldoende vervangende nestlocaties aanwezig blijven wordt monitoring van de aangebrachte voorzieningen na afronding van het project niet nodig geacht.

4. Staat van instandhouding Huismus

De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig (bron Sovon). Natuurgegevens van de provincie Limburg laten de verandering tussen de 2^e kartering (periode 1998-2011) en de 3^e kartering (periode 2012-2018) zien. Hieruit blijkt dat in ruim 83% van de kilometerhokken de bezetting stabiel is, in bij 10% een toename is te zien en in bijna 7% een afname. In Venray is een afname geconstateerd. Uit deze gegevens kan geconcludeerd worden dat ook de regionale en lokale staat van instandhouding matig ongunstig is. Beschermingsmaatregelen zijn nodig om instandhouding van de populatie te waarborgen.

Op deze kaarten is de aantalsverandering per kilometerhok weergegeven. De kaarten zijn gesynchroniseerd: gebruik de linkerkaart om te zoomen of om over te schakelen naar satellietbeeld. Klik op een kilometerhok om de aantalsverandering in een hok op te vragen

Legenda: ■ <-10 ■ -9 - -5 ■ -4 - -3 ■ -2 ■ -1 ■ 0 ■ +1 ■ +2 ■ +3 - +4 ■ +5 - +9 ■ >+10

Figuur 3: Trend Huismus in en rond Venray (vergelijking periode 1998-2011 met 2012-2018). Bron: Natuurgegevens provincie Limburg.

5. Afsluiting en conclusie

De Oranjewijk voorziet ook zonder tijdelijke en permanente compensatie in alternatieve broedlocaties. Om ook op de langere termijn voldoende alternatieven te blijven bieden voor de broedlocaties die verloren gaan worden acht tijdelijke kasten aangebracht binnen een straal van 200 meter rond het plangebied. In de nieuwbouw worden door Wonen Limburg permanente voorzieningen voor Huismussen aangebracht. De uitvoering hangt af van de manier waarop de nieuwbouw gerealiseerd wordt; bij een pannendak worden vogelvides aangelegd, in andere gevallen worden minimaal acht inbouwkasten aangebracht. Nabij de nieuwbouw dient opgaande groenblijvende begroeiing aanwezig te zijn of aangeplant te worden (minimaal 3 á 4 meter hoog opgaand groen). Potentiële nestlocaties worden voorafgaand aan de broedperiode verwijderd. De te onderscheiden acties worden gedocumenteerd en na afronding van het project aan ontheffingverlener gestuurd.

Op deze wijze is op een passende wijze voldaan aan het instandhouden van de populatie Huismussen in de Oranjewijk in Venray.